

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 84.

25de (24de offentlige) Mode.

Løvedagen den 2den Marts.

(Fortf.)

N. Ottesen (fortsat.) Denne Landbo-Commissiøns Minoritet fandt sig ogsaa befoiet til at gjøre Forskiel paa de forskjellig-privilegerede Hartkorns-Brugere eller Besiddere. Den fandt sig saaledes befoiet til at mene, at det Hartkorn, som var kommet over i andre Hænder gennem Handel og Bandel, havde et mere begrundet Billigheds-Krav paa Erstatning, end det, hvormed ingen Forandring var skeet. Der blev vel omtalt igaar, at dette var et farligt Punkt at komme ind paa, fordi det ikke var nemt at bestemme, hvad der kunde siges at være gaaet over i Handel og Bandel, og hvad ikke, men jeg har ikke taget mig Sagen saa nær. Jeg har ligefrem meent, at det ikke var forbundet med saa stor en Vanstuelighed at see, hvad der var Lehnsgods, og hvad der ikke var Lehnsgods, og jeg har derhos netop meent, at de Folk, som med deres egen frie Villie have opgivet den virkelige Eiendomsret, som de havde over deres Eiendomme, for at faae dem ind under Lehns-Privilegiet, at de ikke kunne andet end mene, at de faae Skade for Hjemgjæld, hvis det skeer, at det virkelige Lehnsgods skulde komme til at tabe sin Skatte- ret, og at de i saa Fald jo nødvendigviis maae tabe derved. Det var derfor jeg troede, at der ikke var saa stor Fare ved at stille dem saaledes fra hverandre. Det er juist de store Godser, som faae nogen virkelig Erstatning, de smaa Parceller, der maae tage Deel i alle de communale Byrder, for dem kan man jo ikke sige, at det ringe Udbytte kan være et saa stort Bederlag, og derfor synes mig, at netop Billighed talte for, at de blive mere confer- verede i deres Rettigheder end som de andre; men min Mening er om Privilegierne, at, hvordan det end gaaer, maae vi see at faae Loven

igjennem. I Henseende til Erstatningen, vil jeg holde mig til, hvad min gamle Skolelærer udtalte, at det vist ikke vilde slaae saalige til med hvad der er antydet i det tidligere Forslag af den forrige Indenrigsminister. Jeg troer nemlig at, hvis det skulde være Tilfældet, at man fulgte den Indløsningsmaade, som her skal bruges i Henseende til disse Obligationer, som af Staten skulle udstedes, saa er det vist ikke muligt, at de kunne indløses paa 60 Aar, thi de maae nødvendigviis tabe de Penge, hvormed de indløse Obligationerne med deres fulde Besløb. Jeg overseer aldeles ikke, at der ikke skal 200 Aar til, men jeg antager dog, at der maa udfordres en længere Tid end 60 Aar. Naar man forøvrigt taler om Ligelighed, synes det mig, at den største Ligelighed vilde komme frem, naar man aldeles ikke indløste nogen Obligation fra Statens Side, førend de alle ere fuldkomment færdige; thi det er dog afgjort, at den Eier, som faaer en Obligation indløst inden den fastsatte Tid med det fulde Beløb, faaer en større Rettighed end den, som skal blive i 100 Aar. Det var kun det, jeg vilde udtale, men forøvrigt onskede jeg, at man kunde blive enig om, at denne Lov blev vedtagen, saa at man kunde see den Ansødssteen bortryddet, som i saa mange Aar har hvilet paa Folket, og som, efter hvad en æret Taler fra Kjøbenhavn yttrede, har gjort sig saaledes gjældende, at man meente, at det var en fuld- stændig Rettighed, det privilegerede Hartkorn havde, hvilket dog er Noget, som jeg ikke kan sige ja til.

C. S. Hansen: Skjøndt det, jeg havde at udtale, allerede er fremsat fra flere Sider, vil jeg dog tillade mig nogle faa Bemærkninger og først om Uensligheden af, at denne Sag ordnes. Den bestaaende Ulighed i Byrder til Stat og Commune har som bekendt i alle communale Forhold ledet til en saadan Uhyg- gelighed, at ingen rigtig Samvirken har kunnet